ANUL II. No—207. 5 BANI IN TOATA ȚÉRA JOUI, 2 MAIU 1885

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ABONAMENTE:

Pe an: In tótà România leĭ 18.
6 luni: „ „ „ 9. —
1 lună: „ „ „ 1.50 —

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR, No, 8. BUCURESCI.

Inserțiunĭ și reclame 2 leĭ linia
Anunciurĭ pe pagina 4-a 60 baniĭ linia.
Scrisorĭ nefrancate se refusă.
Articole nepublicate nu se înapoéză.

Bucurescĭ, 30 Aprilie 1885.

Alinierea stradelor

Cestiunea pare mică, la prima vedere; luată în maĭ de aprópe cercetare, însă, importanța eĭ devine vĕdită.

In adevĕr, nu numaĭ interesul estetic ni se impune; și acésta valoréḑă în tru cât-va căcĭ, orĭ-ce s'ar ḑice, frumusețа, regularitatea unuĭ oraș trebue să aibă óre-care influință asupra intelectuluĭ, asupra moraluluĭ poporațiunĭ. Interese mult maĭ marĭ ne impun însă cestiunea alinierĭĭ stradelor, și anume interesul igienic și acela al înlesnirĭĭ circulațiunĭ.

Cele maĭ multe din orașele nóstre sunt clădite după ideile, trebuințele și gusturile de altă dată; stradele sunt întortochiate, înguste; casele împrăștiate fără nicĭ o regulă. Așa că e aprópe imposibil să se observe cele maĭ elementare regule de igiénă; maĭ cu sémă circulațiunea, atât de rară în timpiĭ trecuțĭ, atât de désă și de grăbită în vremea nóstră, sufere de acéstă înapoiată stare de lucrurĭ.

Orĭ cât de sumar am espus inconvenientele, se înțelege lesne cât sunt ele de marĭ și prin urmare cât de seriósă, de importantă e cestiunea alinieregĭ stradelor.

Ce se face la noĭ pentru îndreptarea rĕuluĭ?

Nu voim să atacăm pe nimenĭ, căcĭ acésta nu intră în obiceiurile nóstre și nicĭ nu póte folosi la nimic; siliți însă să spunem că tóte administrațiunile comunale aŭ păcătuit în acéstă privință. Nu dór că ele nu s'aŭ ocupat de cestiune; dar aŭ făcut'o fără sistemă.

Firesce că noĭ n'avem de gând, și nicĭ putem, să intrăm în tehnica cestiunĭĭ; din puntul de vedere general putem însă spune că asemenĭ lucrărĭ de regenerare nu trebue concepute parțial, ci numaĭ parțial esecutate. Administrațiunile comunale, conform cu dispositiunea terenuluĭ, ar trebui să ficseze un plan general al formeĭ la care trebue aduse orașele; numaĭ dupĕ acésta se póte procede, treptat după cât o permit mijiócele, dar acțiunea trebue să fie constantă și fără cruțare pentru interesele personale rĕŭ înțelese.

Lucrul vi se pare fórte simplu și lesne de înțeles.

DIN ANVERS

(*Corespondența „Universuluĭ“*)

26 Aprilie.

Vĕḑând cine-va umbletul trăsurilor și al trenurilor și mulțimea de uvrierĭ, ar crede că maĭ lipsesce încă o lună până la deschiderea Expositiei. Din contra de cincĭ ḑile ea e deschisă publiculuĭ care se grămădesce prin case și pe sub schele unde lucrătoriĭ pregătesc și regulédă ornamentele coperișuluĭ.

Un spațiu mare în mijlocul căruia funcționédă deja multe *tourniquets* ne desparte de fațadă. In centrul acestuĭ spațiŭ s'a săpat un basin enorm în care se vor vĕrsa apele a două cascade monumentale ce se vĕḑ pe amândouĕ părțile porticuluĭ celuĭ mare.

Fațada e nouă, un schelet gol și o imensă armătură de fier se ridică gólă în mijlocul norilor, care ḑilele acestea se umflă și se grămădesc într'un chip și cu o îndărătnicie cu totul neplăcute!

O mulțime de statuĭ și fórte multe baso-reliefurĭ o decoréḑă.

Marele portic se află firesce în centru. Aicĭ caracterul monumentuluĭ va lua o înfățișare superbă și grandiósă. Porticul va fi un arc monumental cu câte un far pe ambele părțĭ. Farurile sunt înnalte de 85 metri, terminate la bază în formă de bastiment și purtând sus focare electrice de cea maĭ mare putere. La piciórele acestor două farurĭ sunt cele două marĭ cascade de care am pomenit.

Nisce colóne micĭ légă farurile cu arcul ce forméză porticul, căruia ḑiarele i-aŭ dat cu drept cuvînt epitetul de *miraculos*. Grupurĭ superbe, figurĭ simbolice, inscripțiĭ în relief îl vor împodobi, și pe culme, se va întinde o terasă înnaltă cu 45 m. d'asupra pământuluĭ, unde se vor sui visitatoriĭ cu un ascensoriŭ idraulic și de unde se va domina panorama superbă a expositiei și a scheldeĭ de o parte și de cea-l-altă orașul Anvers.

De desubtul bolteĭ și eșind afară di galerie va trona o statue representând capitala comercială salutând pe ospiĭ sa cu aceste cuvinte scrise la piciórele sale: *Tuturor, orașul Anvers.*

Terasa nu complectéză centrul fațadeĭ dar dintr'ânsa ese o linie puternică de arcurĭ, d'asupra cărora sunt ḑece figurĭ de uriașĭ sprijinind pe umerĭ mapamondul gigantesc care încoronéză clădirea.

Sciți câte chilograme de fier aŭ fost întrebuințate la acéstă fațadă. Tocmaĭ 400 de miĭ.

Când se va sfîrși, și maĭ sunt vre o 20 de ḑile—dacă nu și maĭ mult — până atuncĭ, vĕ voiŭ spune impresiile mele.

Banchetul cel mare al Expositieĭ a avut loc în ḑiua de 21 co ent cu un mare lux de *menu* și de bucate.

Pe *menu* se vedeaŭ două desemnurĭ alegorice representând unul comerciul care invită pe tóte națiunile la serbare și pó tă stema Belgieĭ: cel-l-alt are stema oraș ului Anvers în mijlocul apelor pe care trec năvile ce împart bogățiile pretutindenĭ. In fund este orașul.

Balonul captiv.—Istoria acestuĭ fel de balóne, se maĭ póte îmbogăți cu un episod noŭ fórte interesant.

Domnul Toulet, stăpânul balonuluĭ *Etoile* care se păunéḑă la doĭ pași de intrarea principală a expositieĭ, ne invită la întâia sa ascensiune.

La 4 ore în sé a de 22 curent incinta era plină de ḑiariști și de invitațĭ. Dar de o dată vêntul începe să sufle tare și ascensiunea e amânată.

Aicĭ timpul se schimbă repede. Ast fel la 5 ore d. Toulet se sue singur în coșul balonuluĭ și ordónă plecarea.

Mașina umbla, dar cilidrul de care e legată frânghia nu lucréḑă. D. Toulet sare din coșul balonuluĭ și dă fuga să vadă ce este.

Dar tocmaĭ atuncĭ cilindrul se mișcă, frânghia se desfășură repede și balonul sbóră în aer legănat de vênt.

„Staĭ, staĭ!“ urlă d. Toulet. In zadar de óre-ce cilindrul se învârte te și frânghia se desfășură. Cinci ḑecĭ de persóne se agață de frânghiă și opresc balonul la 200 metri departe de pământ. Incércă să 'l tragă în jos făcând să funcționeze mașina cu vapor. Cu neputința: cilindrul nu se maĭ mișcă. Streini trag cu toțiĭ și 'șĭ jupóie mâinele.

In fine dupĕ mare muncă pun în mișcare cilindrul, dar se produce o sguduire așa de puternică în cât frânghia lovește pe un spectator și 'l trântește plin de sânge la pământ.

Ast fel că prima ascensiune tot nu s'a făcut. *Mircea.*

Mănăstire în Asia.—(Veḑĭ pag. 3)

Noutăți Telegrafice

Paris, 28 Aprilie.

Se asigură că ministrul de marină francez ține la proectul uneĭ nouĭ expedițiunĭ în Madagascar. Indată ce se vor vota creditele necesare, guvernul va pune în lucrare expediționea cu tótă energia.

Berlin, 28 Aprilie.

„Kreuzzeitung“ este alarmată prin cea din urmă dislocare de trupe franceze, adică prin mutarea a patru regimente din interiorul Franței în apropiere de granița germană. Numita fóie zice, că acésta e un ce frapant, de și nu amenințător pentru Germania. Tot odată Franța concentréză trupe la Marsilia, de unde se conchide, că vrea póte să se afirme în Egipt.